

Afgørelse om en metode for vilkår for udbud af reserveforsyning til Anholt

12. juni 2023

J.nr.: 23/01025
NIDU

RESUMÉ

Forsyningstilsynet skal i denne sag vurdere, om Energinet Systemansvar A/S' anmeldte metode for udbudsbetingelser for reserveforsyning til Anholt kan godkendes. Energinet Systemansvar A/S, der indgår som helejet datterselskab hos Energinet Selvstændig Offentlig Virksomhed, betegnes herefter som Energinet.

Energinet har den 2. maj 2023 anmeldt en metode for vilkår og betingelser for udbud af reserveforsyning til øen Anholt til Forsyningstilsynets godkendelse, idet den eksisterende civilretlige aftale om reservekapacitet på Anholt udløber.

Den anmeldte metode har til formål at sikre elforsyningen til Anholt i tilfælde, hvor et søkabel til Anholt kan være ude af drift, enten pga. planlagt vedligeholdelse eller havari, og hvor Anholt derfor kan blive isoleret fra det sammenhængende danske el-system. I dette tilfælde sikres elforsyningen ved, at Energinet betaler for, at der er elværker til rådighed på Anholt, der kan starte op, såfremt behovet skulle opstå.

Forsyningstilsynets afgørelse træffes med hjemmel i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 1, nr. 15, hvorefter Energinet skal anskaffe sig energi m.v. efter markedsbaserede, gennemsigtige og ikke-diskriminerende metoder.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte metode er *markedsbaseret* i overensstemmelse med elforsyningslovens krav, idet Energinets indkøb af reserveforsyning til Anholt vil ske via åbne udbud af ydelserne. Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at den anmeldte metode for udbud af reserveforsyning af el til Anholt er i overensstemmelse med elforsyningslovens krav om *gennemsigtighed*, idet det foreliggende materiale for udbud af reserveforsyning til Anholt gør det klart for de potentielle tilbudsgivere, hvilke betingelser tilbudsgivere skal efterleve for at byde på at levere reserveforsyningen af el til Anholt.

Forsyningstilsynet vurderer også, at den anmeldte metode for udbud af reserveforsyning af el til Anholt er *ikke-diskriminerende* i overensstemmelse med elforsyningslovens krav, idet udbudsbetingelserne m.v. ikke favoriserer eller diskriminerer mellem forskellige potentielle tilbudsgivere, så længe disse er i stand til at opfylde de tekniske krav m.v., der kræves for at kunne levere reserveforsyning af el til Anholt.

Forsyningstilsynet bemærker, at hvis der kun er én virksomhed, som byder på at levere reserveforsyning til Anholt, skal der anvendes en reguleret pris efter den metode, som Forsyningstilsynet tidligere har godkendt ved afgørelse af 22. september 2021.

Forsyningstilsynet finder herefter, at de anmeldte udbudsbetingelser for reserveforsyning af el til Anholt kan godkendes efter elforsyningslovens §73 a, stk.1.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender den anmeldte metode af 2. maj 2023 fra Energinet Systemansvar A/S, CVR-nr. 39314959, for vilkår og betingelser for udbud af reserveforsyning af elektricitet til Anholt.

Forsyningstilsynets afgørelse er truffet i medfør af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 1, nr. 15.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

Forsyningstilsynet skal i denne sag vurdere, om Forsyningstilsynet kan godkende Energinets anmeldelse af 2. maj 2023 af en metode for udbudsbetingelser for reserveforsyning af el til Anholt.

SAGENS FORLØB

Energinet har den 2. maj 2023 anmeldt en metode for udbudsbetingelser for reserveforsyning af el til Anholt til Forsyningstilsynets godkendelse.

Energinet har som led i forberedelsen af anmeldelsen af udbudsbetingelser for reserveforsyning til Anholt til Forsyningstilsynets godkendelse haft udbudsbetingelserne, herunder også tekniske krav og kontraktudkast, i offentlig høring i perioden 27. februar 2023 til 31. marts 2023. Energinet har oplyst, at de har modtaget et høringssvar og har opdateret de tekniske betingelser på den baggrund. Dette drejede sig om behovet for kompenserende reaktiv effekt via reaktor station Anholt Ø.

Forsyningstilsynet har på baggrund af Energinets endeligt indgivne anmeldelse af 2. maj af udbudsbetingelser fremsendt et opklarende spørgsmål til Energinet den 3. maj 2023. Energinet har på den baggrund rettet en fejl i de tekniske betingelser, der er blevet indsendt til Forsyningstilsynet. De rettede betingelser er blevet sendt til Forsyningstilsynet som e-mail den 9. maj 2023. Fejlen relaterede sig til manglende opdatering af betingelserne omkring brugen af reaktorstation Anholt Ø.

BAGGRUND

MARKEDSGØRELSE AF SYSTEMYDELSER TIL ELFORSYNINGSSIKKERHED

Den danske transmissionssystemoperatør, Energinet, har som systemansvarlig virksomhed ansvaret for at sikre el-systemets stabilitet, både ved normal drift som led i en stabil driftstilstand og i forbindelse med fejl. Energinet har derfor behov for at købe såkaldte systemydelser fra eksterne kilder for at sikre sig adgang til de ressourcer, som er nødvendige for at sikre en stabil og sikker drift af el-systemet.

Lov nr. 704 af 8. juni 2018 om ændring af elforsyningsloven og andre love blev vedtaget på baggrund af lovforslag nr. L 165 af 28. februar 2018. Den nævnte ændringslov har bl.a. til formål at fremme, at Energinet skal anvende markedsbaserede metoder, når Energinet anskaffer sig energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed. Hvis der kun er én virksomhed, der byder på at levere energi og andre ydelser, skal Energinet anvende en såkaldt reguleret pris.

Forsyningstilsynet godkendte ved afgørelse af 22. september 2021 Energinets metode for reguleret pris. Tilsynet vurderede herunder, at Energinets anvendelse af et gennemsnit af alle accepterede bud i markedet for den pågældende ydelse, i den for markedet gældende tidsopløsning, stemmer overens med lovgivningens krav om, at en reguleret pris så vidt muligt skal afspejle den betaling, der ville være opnået ved konkurrence.

ENERGINETS BEHOV FOR RESERVEFORSYNING TIL VISSE DANSKE ØER

Energinet skal efter regler i bekendtgørelse nr. 1067 af 28. maj 2021 om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af el-transmissionsnettet (systemansvarsbekendtgørelsen) offentliggøre en begrundet vurdering af Energinets årlige behov for at anskaffe systemydelser til at understøtte niveauet for elforsyningsikkerhed. Energinet offentliggjorde den 29. oktober 2021 den seneste, aktuelle behovsvurdering for systemydelser for 2022.

I Energinets behovsvurdering for systemydelser for 2022 indgår et særskilt afsnit på side 39 om start fra dødt net og reserveforsyning af de danske øer.

Energinet gør i dette afsnit rede for, at der til trods for et højt niveau for elforsyningsikkerhed i Danmark er en lille risiko for, at el-transmissionssystemet rammes af en komplet strømafbrydelse, betegnet blackout, hvor hele el-transmissionsnettet er spændingsløst.

De regulære produktionsanlæg kan i tilfælde af blackout ikke starte og retablere elforsyningen, da disse anlæg først selv skal forsynes fra nettet. Der er derfor behov for anlæg med særlige egenskaber, som kan starte fra et dødt el-net. Denne ydelse betegnes dødstartsydelsen.

Forsyningstilsynet godkendte ved afgørelse af 9. september 2020 Energinets metode for reserveforsyning til Bornholm. Tilsynet vurderede herunder, at en kontraktperiode på 5 år for reserveforsyningen til Bornholm med en kapacitet på 55 MW sikrer en fornøden, rimelig og proportionel balance og afvejning mellem på den ene side, at lange kontraktperioder tilgodeser hensynet til sikkerhed og forudsigelighed for forrentning og afskrivning af investeringer, som nye leverandører skal foretage for at kunne byde på de konkrete ydelser, og på den anden side, at korte kontraktperioder tilgodeser hensynet til en hyppigere frekvens for udbud af ydelser, hvilket alt andet lige fremmer konkurrencen.

Forsyningstilsynet har efterfølgende ved afgørelse af 23. januar 2023 godkendt et tilsvarende udbud for Læsø med en kontraktlængde på 10 år.

ANMELDTE UDBUDSBETINGELSER FOR RESERVEFORSYNING TIL ANHOLT

Energinet har den 2. maj 2023 anmeldt vilkår og betingelser for et nyt udbud af reserveforsyning til Anholt til Forsyningstilsynets godkendelse på et offentligretligt grundlag. Energinet finder, at et nyt udbud vil sikre den størst mulige konkurrence.

Energinet bemærker, at vindmøller eller solceller ikke i sig selv vil være nok til at sikre en kontinuerlig elforsyning af Anholt i tilfælde, hvor søkablet til Anholt er ude af drift, og Anholt derfor kan blive elektrisk isoleret fra det sammenhængende danske el-system. En genopretning af et havari på søkablet til Anholt vil i øvrigt kunne trække ud så længe, at et batteri heller ikke vil være nok til at opretholde en kontinuerlig elforsyning til Anholt.

Energinet tilføjer dog også, at når først der er opstillet reserveforsyningsanlæg på Anholt, vil disse anlæg have en komparativ fordel ved næste udbud af reserveforsyningen. Dette indebærer risiko for, at bud på ydelsen vil være mindre attraktivt ved det næste udbud.

I Energinets anmeldelse af udbudsbetingelser for reserveforsyning til Anholt indgår dertil en kontraktlængde, der har til hensigt at tilgodese nye leverandører, som vil skulle foretage investeringer for at kunne byde på reserveforsyningen. Energinet vurderer herunder, at en kontraktlængde på 10 år vil sikre den rette balance i forhold til hensynet til at fremme konkurrencen i kraft af korte kontraktperioder.

Energinet oplyser dertil, at der var konkurrence ved det seneste forudgående udbud på civilretligt grundlag af reserveforsyning til Anholt, idet to forskellige leverandører bød på ydelsen. Energinet forventer derfor, at der også vil være konkurrence ved et nyt udbud. Energinet bemærker dog, at der kan være risiko for, at der kun indkommer tilbud fra én leverandør. Energinet vil i givet fald anvende en såkaldt reguleret pris efter den metode, som Forsyningstilsynet godkendte ved afgørelse af 22. september 2021.

Energinets anmeldte udbudsbetingelser for reserveforsyning til Anholt indebærer, at Energinet betaler et årligt beløb for, at der opstilles reserveforsyning af el på Anholt, der kan sættes i gang, hvis det skulle være nødvendigt. Disse reserver skal ifølge de tekniske krav kunne startes uden ekstern strøm, betegnet systemgenoprettelsesreserver, og være i stand til at dække Anholts behov for elforsyning i tilfælde, hvor søkablet til Anholt er ude af drift, pga. enten planlagt vedligeholdelse eller havari.

Udbudsbetingelserne indeholder desuden krav om, at der skal være tilstrækkelig kapacitet blandt produktionsenhederne således, at hvis den største af enhederne skulle slå ud, kan de andre reserver stadig opretholde nettet i normal drift.

Energinets udbudsmateriale indeholder ud over selve udbudsbetingelserne følgende dokumenter:

- Kontraktparadigme
- Tekniske betingelser
- Tilbudsskema

Energinets udbudsbetingelser med tilhørende bilag samt høringsnotat, der indgik ved Energinets offentlige høring over udkast til metodeanmeldelse og ved Energinets endeligt indgivne metodeanmeldelse, fremgår af Energinets hjemmeside.

Udbudsbetingelserne angiver processen frem mod indgåelse af aftalen og skitserer en tidsplan over processen, som følger:

Udsendelse af udbudsmateriale	30. august 2024
Frist for indsendelse af spørgsmål til udbudsmaterialet	30. september 2024
Frist for besvarelse af spørgsmål til udbudsmaterialet	1. november 2024
Tilbudsfrist	29. november 2024
Kontraktforhandlinger	1.-20. december 2024
Kontraktindgåelse	1. januar 2025
Kontraktstart	1. juli 2026

Udbudsmaterialet angiver ydermere, at Energinet gerne vil fremme, at tilbudsgiverne får det bedste mulige kendskab til Energinets forventninger til den udbudte ydelse. Der vil herefter på en tilbudsgivers anmodning kunne afholdes individuelle afklarende møder mellem tilbudsgiveren og Energinet. Energinet vil dertil, i det omfang der ved disse kontakter og møder m.v. fremkommer nye oplysninger, som Energinet anser som relevante for samtlige tilbudsgivere, udsende rettelsesblade til opdatering af udbudsmaterialet.

Der stilles også visse krav til tilbudsform, sprog etc. Der stilles tillige krav om tilbudsgivers fortrolighed i forhold til ikke offentligt kendte forhold, der er relateret til udbuddet.

Det følger dertil af udbudsmaterialet, at bud skal have en kontraktlængde på 10 år, samt at tilbudsgiver skal angive en uopsigelsesperiode samt et opsigelsesvarsel.

Udbudsmaterialet angiver kriterier for, hvilket bud der vil blive valgt. Energinet efterspørger overordnet en kontrakt, der sikrer Energinets behov for en reserveforsyning til Anholt bedst muligt til den laveste pris. Vinderen af udbuddet vil således være det tilbud, der samtidig indebærer den laveste rådighedsbetaling, og som overholder de tekniske krav.

Udbudsmaterialet angiver desuden, at hvis der kun er én virksomhed, der byder på at levere reserveforsyning til Anholt, skal der afregnes betaling efter reguleret pris og cost plus. Udbudsbetingelserne henviser herved til systemansvarsbekendtgørelsens § 33.

De tekniske betingelser angiver, at den spidsbelastning, der forventes dækket af reserveerne, er 1,4 megawatt (MW), samt at reserveanlæggene skal kunne levere deres maksimale effekt efter 3 timer.

De tekniske betingelser for udbuddet angiver også, at leverandøren af systemydelserne forpligter sig til at have et døgnbemandet kontaktpunkt, ligesom der angives tekniske standarder for synkronisering, frekvenskvalitet og regulering.

De tekniske betingelser beskriver desuden krav til afprøvninger og test af både fuld produktion samt muligheden for opstart uden strøm fra elnettet.

Leverandøren er forpligtet til at sikre brændstofforsyningen, enten ved et brændstoftager eller ved en aftale om levering af brændstof.

SAGENS PARTER

Forsyningstilsynet har som led i behandlingen af sagen vurderet, hvem der kan anses som sagens parter.

Forsyningstilsynet anser Energinets helejede datterselskab, Energinet Systemansvar A/S, CVR-nr. 39314959, som part i sagen i dansk forvaltningsretlig forstand.

Forsyningstilsynet lægger herved vægt på, at Forsyningstilsynets aktuelle og konkrete afgørelse fastsætter, hvad der er eller skal være ret for Energinet Systemansvar A/S, der som forretningsområde bl.a. har systemansvaret for det danske el-transmissionsnet.

Forsyningstilsynet korresponderer som led i tilsynets behandling af sagen med Energinet Selvstændig Offentlig Virksomhed, CVR-nr. 28980671, Myndighedsenheden, der fungerer som Energinets kontaktpunkt for kommunikation med andre myndigheder.

HØRING

PARTSHØRING

Forsyningstilsynet har i perioden xx til yy gennemført en partshøring over udkast af zz til Forsyningstilsynets afgørelse.

Forsyningstilsynet har i perioden xx til yy endvidere gennemført en offentlig høring over udkast af zz til Forsyningstilsynets afgørelse.

RETSGRUNDLAG

ELFORSYNINGSLOVEN (LOVBEKENDTGØRELSE NR. 984 AF 12. MAJ 2021 SOM SENEST ÆNDRET VED LOV NR. 415 AF 25. APRIL)

ELFORSYNINGSLOVENS § 1

Elforsyningsloven har bl.a. til formål at sikre, at elforsyningen tilrettelægges under hensyn til elforsyningssikkerhed og samfundsøkonomi, således at forbrugerne sikres adgang til billig el, jf. lovens § 1, stk. 1. Loven har videre til formål at sikre, at økonomiske ressourcer anvendes effektivt, og at der er konkurrence på markederne for produktion og handel med el, jf. lovens § 1, stk. 2. Elforsyningslovens § 1 har følgende ordlyd:

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til elforsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet samt på aggregering og energilagring.

ELFORSYNINGSLovens § 27, § 27 A, STK. 1 OG 2, SAMT § 28, STK.1, NR. 15
Klima-, energi- og forsyningsministeren har det overordnede ansvar for elforsynings-
sikkerheden og fastsætter et niveau for dette, jf. elforsyningslovens § 27, stk. 1. Energinet
har herefter et ansvar for at opretholde det fastsatte niveau, jf. lovens § 27 a, stk. 1.
Energinet anskaffer energi og andre ydelser efter markedsbaserede, gennemsigtige og
ikke-diskriminerende metoder, jf. lovens § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk.1, nr. 15.

Hvis der kun er én virksomhed, der byder på at levere energi og andre ydelser til Ener-
ginet, skal Energinet anvende regulerede priser, jf. lovens § 27 a, stk. 2, 2. pkt. Elforsy-
ningslovens § 27, § 27 a, stk. 1-2, og § 28, stk.1, nr. 15, har følgende ordlyd:

§ 27. Klima-, energi- og forsyningsministeren har det overordnede ansvar for elforsynings-
sikkerheden og fastsætter niveauet herfor.

§ 27 a. Energinet har ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings-
sikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf.

Stk. 2. Ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsy-
nings-
sikkerhed anvender Energinet markedsbaserede metoder, jf. dog regler fastsat i medfør af §
27 d, stk. 1, 2. pkt. Er der kun én virksomhed, der tilbyder ydelser omfattet af 1. pkt., anvender
Energinet regulerede priser til betaling for ydelser.

§ 28. Energinet skal udføre følgende opgaver:
[...]

16) Anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af
den energi, den anvender til at udføre sit hverv.

ELFORSYNINGSLovens § 73 A, STK. 1

Efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, skal Forsyningstilsynet godkende kollektive elfor-
syningsvirksomheders metoder for fastsættelse af priser og betingelser for at anvende
transmissions- og distributionsnet. Elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, har følgende ordlyd:

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de
kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsynings-
tilsynet.

SYSTEMANSVARSBEKENDTGØRELSEN (BEK NR. 1067 AF 28. MAJ 2021)

Hvis der kun er én virksomhed, der byder på at levere energi og andre ydelser til Energinet,
skal Energinet anvende regulerede priser, jf. elforsyningsloven § 27 a, stk. 2, 2. pkt. Der
er fastsat nærmere regler om reguleret pris i systemansvarsbekendtgørelsen § 33.

§ 33. Når der kun er én virksomhed, der tilbyder ydelser til opretholdelse af det fastsatte niveau for
elforsynings-
sikkerhed, anvender Energinet regulerede priser til betaling for ydelser, jf. § 27 a, stk.
2, 2. pkt., i lov om elforsyning.

Stk. 2. Energinet udarbejder en eller flere metoder til beregning af den regulerede pris. Udgangs-
punktet for metoden eller metoderne er følgende:

- 1) Prisen skal så vidt muligt modsvare den betaling, der ville have været opstået ved konkurrence.
- 2) Prisen skal så vidt muligt tage udgangspunkt i de historiske markedspriser for en sammenlignelig
ydelse og tidsperiode.

3) Betalingen bør ikke være lavere end de dokumenterbare omkostninger ved at levere ydelsen, hvilket bør fastsættes efter cost plus-metoden, jf. § 35.

Stk. 3. Energinet anmelder metoden for den regulerede pris til Forsyningstilsynet til godkendelse i overensstemmelse med § 73 a i lov om elforsyning.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Forsyningstilsynet skal i denne sag vurdere, om Forsyningstilsynet kan godkende Energinets anmeldelse af 2. maj 2023 af en metode for vilkår og betingelser for udbud af reserveforsyning af el til Anholt.

Forsyningstilsynet bemærker, at den anmeldte metode normerer de tekniske krav til reserveforsyning af el til Anholt, de juridiske forhold omkring den eller de kontrakter, der vil skulle indgå som led i udbuddet, samt anvendelse af en reguleret pris i tilfælde af, at der kun vil være én leverandør, der afgiver bud på at levere reserveforsyning til Anholt.

Forsyningstilsynet finder herefter, at den anmeldte metode er omfattet af kravet om Forsyningstilsynets forudgående godkendelse efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, da metoden fastlægger vilkår og betingelser på markedet for reserveforsyning af el til Anholt.

Forsyningstilsynet finder også, at den aktuelle metode for vilkår og betingelser for udbud af reserveforsyning af el til Anholt må anses for at udgøre en såkaldt systemydelse. Dvs. et energimarkedsprodukt eller en ydelse, som Energinet anskaffer for at kunne understøtte det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed.

Forsyningstilsynet skal ved stillingtagen til en godkendelse af den anmeldte metode herefter vurdere efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, om metoden efterlever de lovpligtige og relevante kriterier for at være markedsbaseret efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 1, nr. 15, og om metoden skaber konkurrence på markederne for produktion og handel med el ifølge elforsyningslovens formål efter lovens § 1, stk. 2.

Forsyningstilsynet vil også vurdere, om den anmeldte metode efterlever de lovpligtige og relevante kriterier for at være gennemsigtig og ikke-diskriminerende efter elforsyningslovens § 28, stk. 1, nr. 15.

Forsyningstilsynet skal dertil påse, at udbudsbetingelserne for reserveforsyning til Anholt fastsætter, at hvis der kun er én virksomhed, som byder på at levere reserveforsyning til Anholt, skal der anvendes en reguleret pris, hvilket følger af den metode, som Forsyningstilsynet tidligere har godkendt for Energinet ved afgørelse af 22. september 2021 efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 27 a, stk. 2, 2. pkt.

VURDERING AF, OM DEN ANMELDTE METODE ER MARKEDSBASERET

Forsyningstilsynet skal i det følgende vurdere, om de anmeldte vilkår og betingelser generelt er markedsbaserede, og specifikt om den foreslåede kontraktlængde er acceptabel i forhold til kriteriet for Energinets anskaffelse af energi på markedsbaserede vilkår.

Forsyningstilsynet forstår ved kriteriet for Energinets anskaffelse af energi og andre ydelser efter markedsbaserede metoder, at de anmeldte vilkår for det aktuelle udbud afspejler de vilkår, der generelt gælder, når der bliver handlet på et frit marked.

VURDERING AF, OM METODEN GENERELT ER MARKEDSBASERET

Forsyningstilsynet skal herved vurdere, om den anmeldte metode er i overensstemmelse med kravet om, at Energinet skal anvende markedsbaserede metoder til at anskaffe sig energi og andre ydelser efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 1, nr. 15.

Forsyningstilsynet skal dertil vurdere, om metoden skaber konkurrence på markederne for produktion og handel med el ifølge elforsyningslovens formål efter lovens § 1, stk. 2.

Forsyningstilsynet bemærker, at Energinets indkøb af reserveforsyning af el til Anholt vil være markedsbaseret i kraft af et åbent udbud af ydelserne. De anmeldte vilkår for udbud af reserveforsyning af el til Anholt fastlægger således et sæt af udbudsbetingelser m.v., der vil være gældende for alle potentielle tilbudsgivere ved det pågældende udbud.

Forsyningstilsynet vurderer dertil, at udbudsbetingelserne ikke eksplicit favoriserer én eller flere bestemte tilbudsgivere i forhold til kredsen af potentielle tilbudsgivere, så længe tilbudsgiverne er i stand til at opfylde de tekniske krav m.v., der kræves for at kunne levere reserveforsyning til Anholt. Forsyningstilsynet finder herved at kunne lægge til grund, at de tekniske krav for udbuddet hver især og som helhed må anses for sagligt begrundet.

Forsyningstilsynet vurderer også, at det aktuelle udbud og det anmeldte udbudsmateriale sigter mod at skabe et markedsbaseret indkøb af reserveforsyningen af el til Anholt.

VURDERING AF, OM EN 10-ÅRIG KONTRAKTPERIODE ER PROPORTIONAL

Det indgår i Forsyningstilsynets vurdering af, om den anmeldte metode er markedsbaseret, om Energinets anmeldte kontraktperiode på 10 år for reserveforsyning til Anholt er proportional i forhold til hensynet til at skabe konkurrence på markederne for produktion og handel med el og til kravet om Energinets markedsbaserede anskaffelse af energi.

Forsyningstilsynet har ved afgørelse af 9. september 2020 om reserveforsyning til Bornholm godkendt en kontraktperiode på 5 år, mens Energinet aktuelt har anmeldt en dobbelt så lang kontraktperiode på 10 år for reserveforsyning til Anholt.

Forsyningstilsynet bemærker dertil, at løbetiden for Energinets kontrakter ved udbud af systemydelser ifølge Energinet generelt er fastsat under hensyn til en vægtning mellem to grundlæggende hovedhensyn:

Lange kontraktperioder tilgodeser på den ene side hensynet til sikkerhed og forudsigelighed for forrentning og afskrivning af investeringer, som nye leverandører vil skulle foretage for at kunne byde på de konkrete ydelser.

Korte kontraktperioder tilgodeser på den anden side hensynet til en hyppigere frekvens for udbud af ydelser, hvilket alt andet lige skulle fremme konkurrencen.

Forsyningstilsynet vurderer i forhold til det aktuelle udbud af reserveforsyning til Anholt, at den anmeldte kontraktperiode på 10 år alt andet lige vil kunne sikre den fornødne rimelige og proportionelle balance og afvejning mellem de ovennævnte to hovedhensyn.

Forsyningstilsynet anerkender også i forhold til hensynet til sikkerhed for forrentning af leverandørernes investeringer, at en kontraktperiode på 10 år fremfor f.eks. 5 år vil kunne tiltrække nye leverandører og dermed evt. nye investeringer i flere og/eller større reserveforsyningsanlæg på Anholt, hvilket også er nævnt i Energinets anmeldelse.

Forsyningstilsynet finder, at disse relative forskelle og dermed proportionalitet i forholdet mellem Bornholm og Anholt sagligt kan begrunde, at Energinet tidligere har anmeldt en kontraktperiode på 5 år for reserveforsyning til Bornholm, mens Energinet aktuelt har anmeldt en dobbelt så lang kontraktperiode på 10 år for reserveforsyning til Anholt. Forsyningstilsynet har også tidligere godkendt en 10 årig kontraktperiode for reserveforsyningen til Læsø.

Forsyningstilsynet vurderer herefter, at en kontraktperiode på 10 år for reserveforsyning af el til Anholt er proportional både i forhold til hensynet til at skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med el ifølge elforsyningslovens formål efter lovens § 1, stk. 1, og i forhold til kravet om Energinets markedsbaserede anskaffelse af energi og andre ydelser efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 1, nr. 15.

SAMMENFATTET VURDERING AF, OM METODEN ER MARKEDSBASERET

Forsyningstilsynet finder herefter sammenfattende, at den anmeldte metode for det aktuelle udbud af reserveforsyning af el til Anholt opfylder kravet om, at Energinet skal anvende markedsbaserede metoder til at anskaffe sig energi og andre ydelser, som det er fastsat i elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 1, nr. 15.

Forsyningstilsynet finder dertil sammenfattende, at den anmeldte metode må anses for at medvirke til at skabe konkurrence på markederne for produktion og handel med el ifølge elforsyningslovens formål efter lovens § 1, stk. 2.

VURDERING AF, OM DEN ANMELDTE METODE ER GENNEMSIGTIG

Forsyningstilsynet skal herved vurdere, om den anmeldte metode er i overensstemmelse med kravet om, at Energinet skal anvende gennemsigtige metoder til at anskaffe sig energi efter elforsyningslovens § 28, stk. 1, nr. 15.

Forsyningstilsynet forstår ved kriteriet for Energinets anskaffelse af energi efter gennemsigtige metoder, at det står klart for alle potentielle bydere, hvilke krav og kriterier de forventes at leve op til og vil blive bedømt på i forhold til deres bud på opgaven.

Forsyningstilsynet finder, at det foreliggende materiale for det aktuelle udbud af reserveforsyning af el til Anholt, ved at opstille let forståelige tekniske betingelser samt klare frister og forløb for udbuddet, gør det klart og gennemsigtigt, hvilke vilkår og betingelser af juridisk, økonomisk og teknisk karakter, de enkelte tilbudsgivere vil skulle efterleve for at byde på at levere reserveforsyning af el til Anholt.

Forsyningstilsynet lægger herved også vægt på, at Energinet gerne vil fremme, at tilbudsgiverne får det bedst mulige kendskab til Energinets forventninger til den udbudte ydelse. Der vil herefter på en tilbudsgivers anmodning kunne afholdes individuelle afklarende møder mellem tilbudsgiveren og Energinet. Energinet vil dertil, i det omfang der ved disse kontakter fremkommer nye oplysninger, som Energinet anser som relevante for samtlige tilbudsgivere, udsende rettelsesblade til opdatering af udbudsmaterialet.

Forsyningstilsynet finder herefter sammenfattende, at den anmeldte metode for det aktuelle udbud af reserveforsyning af el til Anholt er i overensstemmelse med, at Energinet skal anvende gennemsigtige metoder til at anskaffe sig energi, som det er fastsat i elforsyningslovens § 28, stk. 1, nr. 15.

VURDERING AF, OM DEN ANMELDTE METODE ER IKKE-DISKRIMINERENDE

Forsyningstilsynet skal i det følgende vurdere om den anmeldte metode er ikke-diskriminerende.

Forsyningstilsynet forstår ved kriteriet for Energinets anskaffelse af energi efter ikke-diskriminerende metoder, at den anmeldte metode ikke på usaglig vis forfordeler nogen eller giver nogen en ubegrundet fordel eller ulempe i forhold til at byde.

VURDERING AF, OM METODEN GENERELT ER IKKE-DISKRIMINERENDE

Forsyningstilsynet skal herved vurdere, om den anmeldte metode er i overensstemmelse med kravet om, at Energinet skal anvende ikke-diskriminerende metoder til at anskaffe sig energi efter elforsyningslovens § 28, stk. 1, nr. 15.

Forsyningstilsynet bemærker dertil, at de anmeldte vilkår for udbud af reserveforsyning af el til Anholt fastlægger et sæt af udbudsbetingelser m.v., der vil være gældende for alle potentielle tilbudsgivere ved det pågældende udbud.

Forsyningstilsynet vurderer, at udbudsbetingelserne ikke favoriserer eller diskriminerer mellem forskellige potentielle tilbudsgivere, så længe disse er i stand til at opfylde de tekniske krav m.v., der kræves for at kunne levere reserveforsyning af el til Anholt. Forsyningstilsynet finder herved at kunne lægge til grund, at de tekniske krav for udbuddet hver især og som helhed må anses for sagligt begrundet.

VURDERING AF VALG AF BUD I FORHOLD TIL ØKONOMISKE HENSYN

Forsyningstilsynet skal vurdere om udvælgelsen af bud er ikke-diskriminerende, holdt op imod hensynet til samfundsøkonomien efter formålet i elforsyningslovens § 1 stk. 1.

Energinets udvælgelse af bud giver den laveste mulige pris og dermed bedre driftsøkonomi for Energinet, som kommer forbrugeren til gode via lavere tariffer.

Tilbud, der ikke overholder de tekniske krav, vil ikke komme i betragtning ved Energinets udvælgelse af vindertilbuddet. Vinderen af udbuddet bliver således det tilbud, der overholder de tekniske krav og har den laveste tilbudspris.

Det fremgår også af de tekniske betingelser for reserveforsyning til Anholt, at der skal sikres N-1-sikkerhed i ø-drift. Der indkøbes således en reserveforsyning, der sikrer, at

den største enhed kan undværes i en ø-driftssituation, uden det medfører ufrivillig afkobling af forbrugere.

Energinets udvælgelse af bud er således ikke-diskriminerende.

SAMMENFATTENDE VURDERING

Forsyningstilsynet finder herefter sammenfattende, at den anmeldte metode for det aktuelle udbud af reserveforsyning af el til Anholt opfylder kravet om, at Energinet skal anvende ikke-diskriminerende metoder til at anskaffe sig energi, som det er fastsat i elforsyningslovens § 28, stk. 1, nr. 15.

OFFENTLIGGØRELSE

Denne afgørelse offentliggøres i Forsyningstilsynets afgørelsesdatabase, <https://afg.forsyningstilsynet.dk/>, jf. elforsyningslovens § 78 b.

Offentliggørelsen kan omfatte navnet på den virksomhed, som er adressat for afgørelsen, når dette skønnes at være af almen interesse for offentligheden, medmindre det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden.

Det er Forsyningstilsynets skøn, at offentliggørelsen af Energinets navn i denne sag vil være af almen interesse, og at det ikke vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89, stk. 1, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021.

Klagen skal være skriftlig og skal være indgivet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Tlf.: 72 40 56 00
E-mail: ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget) og nævnets klagebehandling fremgår af Energiklagenævnes hjemmeside www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Niels Duelund
Fuldmægtig
Tlf. +45 4171 53 55
nidu@forsyningstilsynet.dk